

Metodické poznámky

V publikaci jsou analyzována data o nabývání státního občanství, které poskytuje Ministerstvo vnitra ČR. Dne 1. 1. 2014 sice nabyl účinnosti zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky), ovšem data v analýze se týkají let 1999 až 2013, tedy období, kdy platil zákon č. **40/1993 Sb.**, o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. **193/1999 Sb.**, o státním občanství některých bývalých československých státních občanů, ve znění pozdějších předpisů.

Státní občanství České republiky se podle zákona č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, nabývá

- a) narozením
- b) osvojením
- c) určením otcovství
- d) nalezením na území České republiky
- e) prohlášením
- f) udělením,

přičemž z hlediska této publikace jsou důležité především body e) a f).

Ad e) NABÝVÁNÍ SO ČR PROHLÁŠENÍM

Nabývání státního občanství české republiky prohlášením si může zvolit fyzická osoba, která byla k 31. 12. 1992 státním občanem České a Slovenské Federativní republiky, ale neměla státní občanství České republiky ani státní občanství Slovenské republiky.

Ad f) NABÝVÁNÍ SO ČR UDĚLENÍM

Státní občanství České republiky lze na žádost udělit fyzické osobě, která splňuje současně tyto podmínky:

- 1) má na území České republiky ke dni požádání žádosti po dobu nejméně pěti let povolen trvalý pobyt a po tuto dobu se zde převážně zdržuje,
- 2) prokáže, že nabytím státního občanství České republiky pozbyde dosavadní státní občanství, nebo prokáže, že pozbyla dosavadní státní občanství, nejde-li o bezdomovce nebo osobu s priznaným postavením uprchlíka na území České republiky,
- 3) nebyla v posledních pěti letech pravomocně odsouzena pro úmyslný trestný čin,
- 4) prokáže znalost českého jazyka.

Prohlášení o nabytí státního občanství České republiky podle zákona č. 193/1999 Sb., o státním občanství některých bývalých československých státních občanů, může učinit:

- 1) fyzická osoba, která pozbyla české či československé státní občanství v období od 25. 2. 1948 do 28. 3. 1990 propuštěním ze státního svazku (včetně pozbytí odnětím) nebo v souvislosti s nabytím státního občanství jiného státu, s nímž měla Česká republika uzavřenu smlouvu upravující otázku zamezení vzniku dvojího státního občanství,
- 2) bývalý československý státní občan, který neměl státní občanství české socialistické republiky nebo České republiky, a který by se stal 1. 1. 1969 státním občanem Slovenské republiky, pokud se jeho rodiče stali nebo by se stali k 1. 1. 1969 státními občany České socialistické republiky nebo České republiky, jestliže není ke dni učinění prohlášení státním občanem Slovenské republiky,
- 3) bývalý státní občan Slovenské socialistické republiky, který toto občanství pozbyl propuštěním ze státního svazku nebo naturalizací v USA v období od 25. 2. 1948 do 28. 3. 1990, pokud se jeho rodiče stali nebo by se stali k 1. 1. 1969 státními občany České socialistické republiky, nebo v době odchodu do ciziny měl trvalý pobyt na území České socialistické republiky nebo České republiky, jestliže není ke dni učinění prohlášení státním občanem Slovenské republiky.